

DEN KLASSISKA TVÄTTSTUGAN har i många nyproduktioner ersatts av maskiner i lägenheten. Detta är en utveckling som förvisso är bekväm för de boende. Men enligt pågående forskning på Chalmers i Göteborg tyder allt på att denna lösning gör ett större klimatavtryck än den traditionella tvättstugan. Projektet leds av professor Gregory Peters.

– Tänk dig själv att du har ett hus med hundra lägenheter, som alla ska utrustas med en tvättmaskin och en torktumlare. Det är självklart att dessa kommer att kräva mer el och vatten än den traditionella tvättstugan. Sedan är det inte otänkbart att människors tvättrutiner förändras med maskin i lägenheten, med fler tvättar per lägenhet, säger han.

Projektet syftar även till att förbättra just konsument-

beteendet vid tvättning. För det är inte bara mängden vatten och el och tvättmedel som gör avtryck på miljön, utan även det vi stoppar in i maskinerna – våra kläder.

–Många tvättar sina kläder slentrianmässigt. Jag tvättade mina jeans en gång i veckan under min uppväxt, men nu har jag lärt mig att just jeans inte behöver tvättas så ofta. Ju oftare vi tvättar och torktumlar våra kläder desto mer förstör vi dem, vilket leder till att vi köper nya kläder oftare, som i sin tur gör att mer kläder måste tillverkas. När det gäller människors beteende finns det jättemycket att göra, säger Gregory Peters.

DET FINNS ÄVEN en hel del att göra när det gäller tvättstugans sociala hållbarhet. Många, framför allt kvinnor, upplever oro eller rädsla när de tvingas gå genom långa och

GRANNAR

i vått och torrt

Den klassiska tvättstugan är under förändring. I vissa hus har den helt byggts bort, i andra har den gjorts om till en social mötesplats.

mörka källargångar för att tvätta sina kläder. HSB Living lab skapades för ett par år sedan delvis för att angripa den här problematiken. En tvättstudio placerades i markplan i ett ljukt och centralt läge. Tanken var inte bara att ge trygghet, utan även underlätta socialt umgänge mellan grannarna. En stor del av ytan är möblerad med soffor, mattor och tv. Lägg till wifi och du har ett veritabelt vardagsrum för grannar att socialisera i.

SEDAN STARTEN HAR ett 30-tal forskare, studenter och bostadsutvecklare, eller framtidsastronauter som HSB kallar dem, fått prova på att nyttja en tvättstudio. Projektledare för HSB Living lab är HSB:s Anna Olofsson.

– De boende i Living lab uppskattar tvättstudion, med sitt ljusa och centrala läge. Eftersom den är placerad i entrén

där folk rör sig, i stället för i en mörk källare, upplever många det också som betydligt trevligare att tvätta här. Samtidigt som det är en plats där du kan passa på att umgås med grannarna medan du väntar på tvätten, säger hon.

Tvättstudion får snart en lansering i skarpt läge – i den nybyggda bostadsrättsföreningen Mariedahl i Mölndal, utanför Göteborg. Inflyttning är satt till slutet av 2019 och början av 2020.

– Det ska bli så spännande att följa upp hur tvättstudion används och vad de boende då tycker. Hittills har vi mötts av nyfikenhet och fått positiva reaktioner från våra kunder. Även i övrigt uppfattar vi ett intresse för detta hållbarhetsprojekt, säger Anna Olofsson.

Mattias Boström

Tvättstudion i HSB Living lab är placerad i entrén där folk rör sig, i stället för i ett mindre rum i källarplan. Detta för att de boende ska känna sig tryggare. I slutet av året tas tvättstudion i bruk i verkligheten i brf Mariedahl i Mölndal.